

DE VERRADER.

DOOR LEWIS STACE.

HET grootste deel van zijn verlof had Peter Androvitch, luitenant bij de Servische artillerie, in Zwitserland doorgebracht. Reeds vóór de Kerstdagen was hij echter weer aangekomen in de hoofdstad van zijn vaderland, in het schoon aan Donau en Save gelegen Belgrado, bekend door zijn uitgebreiden geheimen politiedienst en vele complotten. Het is het kruitmagazijn van den Balkan. Over samenzweringen tegen het gezag wordt er gefluisterd in de deftigste salons en de allerijkelijkste verhalen van verraad en sluipmoord doen er de ronde.

De jonge officier wandelde zijn gebruikelijken weg door een der openbare parken in het noorden der stad en had van daar een mooi gezicht op de vlakten van Hongarije en het water van den blauwen Donau.

Niet lang was hij alleen om het schoone schouwspel gade te slaan.

Aan zijn zijde, gekleed in deftig bont, stond de donkere, schoone Olga Louitch, dochter van den voorzitter der Skoeptsjina, de Servische senaat.

Hun samentreffen daar was afgesproken, want beiden waren van verschillenden kant naar de plek gekomen. Androvitch beminde Olga, hoewel hunne omgang in de salons werd besproken als gewone vriendschap, wat het van Olga's kant beschouwd, dan ook inderdaad was. Men vond de luitenant voor Olga geene partij. Ze was een der meest gevierde schoonheden in Belgrado en zeer populair in de deftigste kringen, waar ze zeer gaarne gezien werd. Verstrooid speelde het meisje met een ring aan haren vinger. De officier scheen dit te bemerken en vroeg, of haar iets deerde.

„Ik dacht aan iets, Peter!”

„Waarom?” Zij haalde hare mooie schouders op en sloeg haar blik van hem af. Daarna stelde ze voor de promenade verder op te wandelen. Van terzijde zag Peter Androvitch haar met liefdevollen blik aan.

„Peter,” begon ze. „Wel, Olga?”

„Het spijt me, dat je voor de feestdagen bent teruggekeerd. Het zou beter geweest zijn, indien — indien —.”

„Hindert het je lid van het comité te zijn?” fluisterde hij. „En de gebeurtenissen die we wachten?”

„Nee, 's konings dood zal wel verschrikkelijk zijn, maar —.”

„Stil, stil,” waarschuwde hij. „De golven van den Donau zouden het verklappen.”

„Maar voor jou, Peter! Heusch, het was beter geweest —.”

Het viel hem op, dat ze niet sprak als één die liefheeft maar meer als iemand, die een voorbijganger waarschuwt, voor het een of ander gevaar.

En toen hij haar blik volgde, zag hij onder de donkerende boomen een slanke heer, wiens figuur scherp afstak tegen de onbetreden sneeuw en die eerbiedig groette. De officier deed, alsof hij niets zag en mompelde eene verwensching, die Olga niet verstond. Eenigen tijd later was het tweetal vergezeld van den heer, dien Peter's boozen blik had gegolden en die door den luitenant werd aangesproken als Von Helmütz.

Deze laatste was Duitsch gezant te Belgrado en de genegenheid van Olga voor hem was dadelijk te bespeuren.

De opgewektheid van Androvitch verdween. Von Helmütz daarentegen was al vroolijkheid en geest.

„Zien we u nog bij de Savaroff's dezen avond?” vroeg de laatste, terwijl hij naar haar opzag.

„Misschien, misschien,” lachte ze. „Ik kan je nog niks stellig beloven, Leopold.”

Beide mannen genoten het voorrecht bij hun doopnaam genoemd te worden en terwille van Olga waren ze oogen-schijnlijk vrienden, doch inderdaad de bitterste vijanden. Peter Androvitch beet zich op de lippen, als hij moest bekennen dat Von Helmütz de beste kansen scheen te hebben Olga's gunst te verwerven.

Doch een triomfantelijke glimlach op zijn gelaat deed vermoeden, dat hij een middel had gevonden, om vrij baan te hebben en om zeker te zijn van het bezit der geliefde vrouw. Na Olga's afscheid waren de „vrienden” slechts beleefdheidshalve zeer kort bijeen.

„Mijn club wacht me; adieu!” zei de officier. Na de koelst mogelijke begroeting scheidden ze.

Nog denzelfden avond laat werd Peter Androvitch gevangen genomen door de geheime politie en beschuldigd leider te zijn van een samenzwering tegen het leven van den vorst. En werkelijk werd bij fouilleering en huiszoeking voldoende bewijsmateriaal tegen hem gevonden. Tegelijkertijd verdween uit Belgrado Olga Louitch en de Duitsche gezant. Overal werden beide gebeurtenissen druk besproken, doch niemand bracht ze met elkaar in verband, behalve de geheime politie, door Androvitch voorgelicht, doch diens eigen schuld werd er des te overtuigender door.

Vijf jaren na deze vreemde gebeurtenissen in Belgrado liep in Canada in de streek van het Erie- en Ontario-meer langzaam een man den weg langs. Zijn uiterlijk was ziekelijk: bleek, een sombere, lijdende blik en een gerimpeld voorhoofd, trots zijne betrekkelijke jeugd. Elk der nederige

huisjes van het dorp bezag hij aandachtig, alsof hij iets zocht.

Voor een der laatste bleef hij staan; een net, doch niet groot gebouw, omgeven door een erf met hooge, schaduwrijke boomen en mooie bloemperken. Op den achtergrond lag een meertje en in de verte hoorde hij het donderen van den Niagara.

Het was een schoon idyllisch plekje.

„Zij hield altijd van bloemen,” mompelde hij, toen hij het pad opliep, dat naar de voordeur leidde.

Na eenige malen vergeefs gebeld te hebben, liep hij het huis binnen en zag juist de dienstbode de keuken binnenkomen met een mand vol groenten.

„Mevrouw is naar den val gaan kijken,” lichtte de meid hem op zijn vragen in. Na de noodige aanwijzingen gekregen te hebben, ging de man op weg.

Op haren terugweg vond hij haar op een bank, halfslappend. Met woest-rollende oogen zag hij naar de mooie gestalte. De dolk, die in zijn gordel stak, liet hij door zijn vingers glijden en zijn revolver monsterde hij daarna nauwkeurig. Nogmaals keek hij naar de slapende.

„Olga, Olga!” riep hij luid, gebiedend.

Verschrikt, plots ontwakend uit haar sluimer zag ze op, hare donkere, groote, verschrikte oogen op hem gericht.

Er was eenigen tijd stilte.

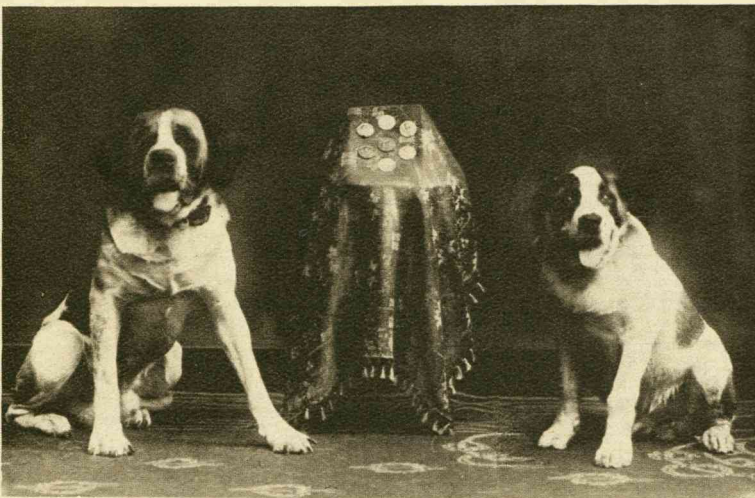
„Zijt gij het, Peter Androvitch?” vroeg de vrouw eindelijk.

„Ik ben het, Olga!” antwoordde hij cynisch.

„Ge hebt me doen schrikken,” zei ze verwijtend.

„Dat kan ik gelooven,” gaf hij sarcastisch lachende ten antwoord. „Ge hebt er alle reden voor!”

Hare oogen vielen op het glinsterende wapen, dat hij in de hand hield. Plotseling richtte zij zich fier op, alsof

De kortharige St. Bernard Dorthos van Schagen (Kennel de Heer Schmals te Schagen) met zijn op twee tentoonstellingen behaalde prijzen en zijn zoonje Mentor, oud 6 maanden. (Signares Mevr. Schoonman—Smil Nijmegen).

ze alle vrees afschudde en daagde hem uit: „Het geluk, dat ik zocht, heb ik gevonden, nu ongeveer vijf jaren geleden — nu moet ik daarvoor den prijs betalen, Peter Androvitch?” Ze had rondgeblikt over de rivier en langs den weg, doch nergens was hulp te zien.

„Zooals ge zegt,” zeide hij barsch, „ge moet den prijs betalen.”

„Het zij zoo!” was het koele antwoord. „Niemand was ooit gelukkiger dan ik! Het zij zoo, Peter!”

„Ge woont hier niet alleen?” brulde hij.

„Nee, ik heb een man. Kijk zelf,” en meteen stak ze haar hand uit, waaraan een sierlijke trouwring schitterde. Ze wist te moeten sterven door zijn wrekende hand, maar ze had hem nu toch het bitterste verteld, wat hem kon gezegd worden.

Peter huiverde en zweeg.

„Waarom hebt ge mij verraden, Olga? En waarom hebt ge uw eed gebroken, dien ge aan het comité hebt gezworen; waarom moest ik een straf ondergaan, erger nog dan de dood?”

„Ge hebt gelijk, ik heb je verraden!” was het koele bescheid.

„En vraagt ge niet eens vergeving?” riep hij luid, bevend van woede.

„Ik vraag geen excuus; ik zou in hetzelfde geval weer zoo handelen. Zeg mij, hoe moet ik sterven?”

Hij keek naar zijn dolk en revolver, doch geen dier wapens leek hem nu geschikt. In de verte donderde het water van het Erie-meer naar beneden, plotseling overstemd door het gegil van een locomotief der spoorlijn Rochester-Detroit.

Zijn oog viel op een bootje, dat bij eene landingsplaats aan den oever lag gemeerd, dicht tegen den kant gedrukt door den snellen stroom.

Zij had zijn blik gevolgd en vroeg: „Zal ik er in gaan, Peter Androvitch?”

„Ge zult nog kans hebben te ontkomen,” lachte hij cynisch.

„Welja, Blondin kwam er op een draad over!” spotte ze.

„Ik zal grootmoedig zijn; stap in de boot en roei om je

leven. Dit — en hij wees op zijne wapens — zou je elke kans benemen!”

Hij stapte in het vaartuigje en maakte het gered voor den tocht.

Een Zuidenwind stak op en deed het bootje bijna kantelen. „Uw kans vermindert,” riep hij, „de wind gaat meehelpen.”

Zij stak hare hand uit. „Help me er even in,” vroeg ze, doodsbleeke, doch zonder een spier van haar gelaat te vertrekken. Hij nam haar kleine, blanke hand in de zijne en zag op naar de slanke gestalte en blikte dan in de donkere oogen en zei, wat wel het minst te verwachten scheen: „Olga, ik heb je zoo lief, ik heb je steeds bemind, dat wist je — waarom heb je me verraden, terwijl ik zoo van je hield?” Eenige oogenblikken was er geen geluid dan het donderen van den waterval in de verte en van den opgestoken wind, die door de boomen ruischte. Dan zei ze met schitterende oogen en uitdagende stem: „Waarom ik je heb verraden, Peter Androvitch? Om den man te redden, dien ik lief had!”

Duivels klonk zijn lach. „Kom in de boot,” riep hij. Haar antwoord had hem woest van jaloerschheid gemaakt.

„Nog één vraag, vóór ik ga,” was haar antwoord. „Welke?”

„Wien waart ge van plan valsch te beschuldigen van wat wij en ons revolutionnair comité bezig waren uit te voeren?” Van verbazing liet hij haar hand los, doch trachtte zich te herstellen.

„Niemand!” bracht hij uit.

„Een leugen, een vervloekte leugen!” riep ze.

„Nee —” begon hij.

„Je weet, Peter Androvitch, dat het waarheid is, wat ik ga zeggen. Iemand, die met ons plan niets had uit te staan en die nimmer tegen het koninklijk huis zou samenspannen, wilde je overleveren in de hand van Savouitch, den commandant der geheime politie, doch juist op tijd leerde ik je plan kennen en verijdelde het door jezelf aan Savouitch over te leveren. Om den man, dien ik liefhad, uit den weg te ruimen, daarom wilde je onschuldig bloed verraden.” Ze zweeg eenige oogenblikken van aandoening. „Maar ik was je vóór!” riep ze triomfantelijk. De man in de boot trachtte zijn onschuld te betuigen, maar van zijne droge lippen klonk geen enkel woord.

„Wie — wie van ons beiden is het, die in de boot moet gaan?” vervolgde ze.

Hij gaf geen antwoord, maar tuurde langs den weg, waar in de verte iemand naderde.

„Vlug!” hernam Olga, „het wordt tijd; wie is waardiger te blijven leven: ik of gij?”

„Is het Leo?” vroeg hij, naar de naderende gestalte turend.

„Het is de man, dien ik bemin en voor wien ik niet aarzelde je te zenden naar de schrikkelijke onderaardsche gevangenis te Belgrado,” zei ze koel.

Hij rilde bij de gedachte aan wat hij daar had geleden. „Komt hij je hier vandaan halen, Olga?”

„Ja!”

„Ik zal de boot los maken,” begon hij en zette zich dof neer op de middelste bank. Hij boog het hoofd op de borst; een doffe gloed kwam in zijne oogen en eene vervloeking tegen zichzelf kwam hem op de lippen. De gestalte op den weg naderde.

„Bemint Leopold je, als ik het deed en nog doe, Olga?” vroeg de verrader bevend.

„Evenals gij heeft hij me lief, Peter Androvitch!”

„En gij?” vroeg hij met gebroken stem.

„Ik minde nooit twee anderen dan hem!”

Peter wierp de roeiriemen één voor één zoo ver weg als hij vermocht. Daarna sneed hij schijnbaar kalm het touw door, dat de boot aan de landingsplaats verbond en ging, met het hoofd op de borst neergevallen, zitten, terwijl stroom en wind het ranke vaartuigje naar het noorden joegen met steeds snellere vaart den schuimenden waterval tegemoet. Toen Olga's man op de plaats was aangekomen, was er niets meer te bespeuren op de rivier — alles was voorbij.

Den volgenden dag meldden de Amerikaansche bladen de geschiedenis van een waaghals, die hetzelfde halsbrekende werk had uitgehaald, als een enkele voorganger, — de laatste dier dwazen had het in een gesloten ton beproefd — om met een bootje den Niagara te passeeren, doch met een te begrijpen resultaat. Van het drama, dat er achter stak, werd geen woord gerept — twee menschen slechts, die het wisten.